

Aṅwà'ànè Paul yî àyòntè a mbô ṅghòtê BaKORINTO

NJI'INNŪ AṅWÀ'ANÈ YŪ

A aṅwà'ànè yû aa a le ṅwà'ànè Paul noò yî mē à le mburè ntswe tsi'î nî ṅgî'i nlon ntswê yàà bo bì ṅghòtê baKorinto. Aṅwà'ànè yî ntsyambîi ya mē à le ṅwà'ànè aa kaa a le ṅwa'ă innù jya mē à le ṅwà'ànè a ntsisè aa tsisè. BaKorinto le mbàṅnè ñlwisè ñtɔṅ a nu Paul, ñtigè ṅghaa nii. 'Mbu ṅghèè ghu, baYuda bî mɔ'ɔ bì le nzi ghu ndi'i nî innù a mbo bè bya nswon ni mē bo ni ṅgāntoo Kristo jîi i tsyatè Paul aà. Ma yû a ku'usè ṅṅetè mɔ'ɔ nî ànnù yîi mē a le ntswe a titi bo ni Paul aà, ṅghìrè bo bî mɔ'ɔ tigè ñtuu nii. Paul à le ṅghèè ñtsi'i ṅghotè ya a ni mû àtîi noò (2.1; 12.14; 13.1-2) la kaa ma ya kaa a wa'à kwetè. A bîi ṅghèè a Efeso mbu ṅwà'ànè aṅwà'ànè a mbo bo, ñtoo Titus mē tâ à ṅghèè yè ajàn mē innù ṅghèè wa ṅghotè aà. Titus a ghèè ñyè mē aṅwà'ànè ya a ghìrè bè wa ṅghotè bì kwensè mîntîi myaa mbu mbîi fu a mbo Paul ntigè yè'ètè ni a nyè yî. Titus a lô ṅghèè ntsi'i Paul a Macedonia ṅke'enè ghu mbo, ñtîi yî i tigè ñluu ni ñidorè (7.6-8). A bē noò yîi mē à le ṅwà'ànè a yulà aṅwà'ànè ghu aà. A le ñlòo aa ñswonè a mbo bo a ajàn mē yu kɔṅè waa aa i kîi swon ṅgî'i yîi mē yu le mburè ntswe ni yu nlon ṅgàà yàà aà. Lâ ñswon mē tsîtsòn yu

bure ndoritè a nyè mæ àṅwà'ànè ya a le ṅghirè bo jèṅnè bènḱè mîntî myaa mma'atè ibi waa àà (7.9).

Àṅwà'ànè Paul ma yû a naṅsè ndi'i innù jî ghà'àtè ñlonḙ ṅgàṅàfà'â Kristo bo bì àṅjàṅ mæ bi tswe nî ṅka mfà'a ìfà'à Nwî aà. Paul à le naṅsè nluu nî àkòṅnè a nu baKorinto ka mæ bi le mbàṅnè mfa nî ṅgi'i ghu mbo si'i si'i aà. Nwî à le ndi'i ṅkà'à bo bì ñigha'a ni ghu mbo wa noð mæ à le nyè Kristo aà (4.6). A le mbæ akòṅnè Kristo mæ a le si tintè nii a nî ìfà'â yi bo bì a nî ñtswé yî bo bì bè bî mɔ'ò, kaa wa'a aa annù yîi mæ ṅṅ a ḡhirè bê (5.14-15). Ma yu a tigè ṅghirè mæ, tsò ṅgàṅàfà'a Nwî, tâ à fa ibîinû yi tsîm a mbo Kristo yîi mæ a beṅkè nî bè a ni bî fii aa (5.17) ṅlon nsèensè ntoo yî ñsigînè ya mæ i yweensè bè aà (12.14-15). Ma mùu ajàṅ Paul, tsò tsùsètu Kristo, a tigè m̀bu'u nî m̀bo a mbo bè mæ tâ bì bii fu a mbo Nwî tâ bo bo boonsè (5.20). Laà Paul a di'i mæ yu ni ṅgàṅntoo yî ànnù ñṅkoṅ, nyon aa ṅjîm àfà'â yi bo bì ṅgi'i yîi mæa yè nlon Kristo bo bì àdà'à ya yîi mæ Kristo à le mfa ghu mbo aà.

Bì yatè àṅwà'ànè yû aa laà:

1. Nji'i ànnù àṅwà'ànè yû 1.1-11
2. Paul nî ṅghòtè baKorinto 1.12—7.16
3. Njoo jîi mæ bi le ntswa'a a mbô bìKrisèn a Yudea aà 8.1—9.15
4. Ajàṅ mæ Paul a le ndi'i mæ yu nî ṅgàṅntoo nî àdà'à aà 10.1—13.10
5. Innù jîi mæ Paul à le nswonḙ a nlwî'isè aà 13.11-14

¹ Àṅwà'ànè yû a lo aa a mbo Paul yîi mæ a nî

ɲkòŋê Nwĩ à nĩ ɲgàŋntoò Kristo aà; bo bì a mbo Timoti, ɲdĩm yĩ'inè, ɲghɛɛ nĩ a mbo ɲghòtê bè bì Nwĩ yĩi mɛ ɲ tswe a ala'a Korinto, bo bì a mbo bè bì Nwĩ bì tsim bìi mɛ bì tswe a mbù'u Achaia tsi'ĩ ɲtsimè aà. ² Tã ìbòŋ Nwĩ nĩ mbòòŋè yĩi mɛ ɲ lo a mbo Nwĩŋgòŋ Taà yĩ'inè nĩ a mbo Mmà'àmbĩ Yesu Kristo aa tã ɲ tswe a mbo bù.

Paul a fa mbi'ikə a mbo Nwĩ

³ Tã bĩ'inè fa miyà a mbo Nwĩŋgòŋ Ta bì Mmà'àmbĩ Yesu Kristo, mɛ à nĩ tã ɲko mĩlĩŋnè, mbə Nwĩŋgòŋ yĩi mɛ a lə'ətə mĩntiĩ mi bê a ɲgòŋ bìnòò bì tsim aà. ⁴ A lə'ətə mĩntiĩ mi'inè a nĩ ɲgòŋ ɲgi'i jĩ'inè tsim, mɛ mbə bĩ'inè kĩ nzi ajàn mɛ mbə bĩ'inè lə'ətə mĩntiĩ mi abùgè bê bìi mɛ bo ki ntswe nĩ m̄buu ɲgi'i jĩ'inè aa, a nĩ m̄buu alə'ətə yĩi mɛ Nwĩŋgòŋ a lə'ətə mĩntiĩ mi'inè ghu aà. ⁵ Tsi'ĩ tsò mɛ bĩ'inè kii nyè nĩ ɲgi'i yĩi Kristo à lɛ nyè aa, Nwĩ à ka kii naŋsə lə'ətə mĩntiĩ mĩ'inè a n̄jim Kristo. ⁶ Mbə bĩ'ĩ ka nyè ɲgi'i boŋ bĩ'ĩ yə aa a ɲkwetə bù ghu, tã nĩ yweenə. Mbə Nwĩ a lə'ətə mĩntiĩ mi'i boŋ à ghìrə aa mɛ tã bĩ'ĩ ki n̄lə'ətə mĩntiĩ muu, tã nĩ ki ntswe nĩ àtànəntiĩ a ntsyã a mum m̄buu ɲgi'i jii bĩ'ĩ kii nyè aà. ⁷ Tsò mɛ a bə laa, àmòòntè yĩi bĩ'ĩ tswe nĩ yu nlon ɲgaà yù aa, kaa a si kwensə, nlon mɛ bĩ'ĩ zi mɛ, àjàŋ mɛ nĩ kii nyè nĩ ɲgi'i yĩi mɛ bĩ'ĩ yə aa, nĩ ka kii tswe nĩ alə'ətə yĩi mɛ Nwĩ a lə'ətə mĩntiĩ mi'i ghu aà. ⁸ Bìlĩm bá kaa bĩ'ĩ si kòŋ mɛ tã nĩ tswe ti zi m̄buu ɲgi'i yĩi mɛ bĩ'ĩ yə a mbù'u Asia aà. Nìkòò n̄i bĩ'ĩ lɛ mbè'è aa nĩ lɛ ndìrè si'i bĩ'ĩ wa'atə mɛ kaa bĩ'ĩ ka wa'á n̄tĩ bú ntswe. ⁹ Bĩ'ĩ lɛ ɲwa'atə mɛ bì lɛ ntsərə isa'à yĩ'ĩ mɛ bĩ'ĩ kwo, lá

a le mfè'è ma mùu ajàṅə mə tâ bǐ'i tsuu bə a nu bǐ'i bǐmbəŋ yəginə, tâ bǐ'i yəginə bə a nu Nwǐ yǐi mə a yweensə bə ni nìwo aà. ¹⁰ A le ṅkwɛrə yǐ'i a ntsǔ nìwo, à ka ghèè nǐ mbǐi a ntsu'ù àtù yǐ'i, bǐ'i yègìsè mə ṅgǔŋ mmòòntə jǐ'i ghu nu mə à ka kù'u yweensə yǐ'i. ¹¹ Mbə nì kâ ṅkwɛtə nǐ yǐ'i ntsa'atə nǐ Nwǐ ṅwa'atə nǐ yǐ'i ghu, a bə mə Nwǐ à ka kwi'i itsà'atənwǐ jǐ ghà'à jǐi mə bǐ tsà'atə ṅwa'atə nǐ yǐ'i ghu aa, i niŋ mbəɔnə a nu bǐ'i, tâ bə bǐ ghà'atə tigə ṅentə nǐ nǐjǐ jya ntigə mfa mbi'ikə ghu mbo nlon ṅgaà yǐ'i.

Ajàṅ mə Paul a le ṅkwensə atanṭə yǐi aà

¹² Bǐ'i kwèè mǐntǐi mi'i mə bǐ'i zi a laa mə ntswèntǐi yǐ'i fàa mbi bo bǐ ntswé yǐ'inə a titǐi bù a kǐ si tsisə Nwǐ a nǐ mǎnjǐ yǐi mə à làa aa ṅki mbə yǐ ànnù nǐŋkəŋ, a nǐ mǐdà'à mǐ ibəŋ Nwǐ, kaa ṅki'ì bə mǐtsyè mǐ mbi bə. ¹³ Nlon mə bǐ'i ṅwà'ànə aa tsi'ǐ ìnnù jǐi mə mbə nǐ twon yu'u; mə mòòntə mə ¹⁴ Ka mə nǐ zi yǐ'i tsi'ǐ àtǐi tsitsòn aa, nǐ ka yǐ nanşə zi tsi'ǐ sigìnə mə mbə nǐ tse ṅkwɛɛ mǐntǐi muu nlon ṅgaà yǐ'i ajàṅ mə bǐ'i ka yǐ kǐi kwèè mǐntǐi mi'i nlon ṅgaà yùu wa njwǐ Mmà'àmbǐ Yesu. ¹⁵ Tsǔ mə mə le nzi mə nǐ ka yu'u i zi aa, mə le ntigè nloɔ mə mə ka fòo tsyǎ mbii i zi ghantə ghuu, ta nǐ tswé nǐ mbəɔnə ṅgaà jǐ baà. ¹⁶ Nlon mə mə le nte'e tanṭə aa mə mə ka ghantə ghuu ajàṅ yǐi mə mə ka kǐ tsyǎ a ṅghèe a ala'a Macedonia aà; i kǐi bǔ ghantə ghuu a noò yǐi mə mə bǐi aa, tâ nǐ tigə ntsyasə gha ta mə ṅghèe a Yudea aà. ¹⁷ Mə kǐ si tanṭə ma mùu ajàṅ nǐŋkə aa jǐŋkə aa ε? Kè a ntanṭə ìnnù ja ma mùu ajàṅ mə ghìrè aa tsǔ ṅù yǐ fàa mbi, a ajàṅ

yii mē mbē a swonj mē, ìnjə tsítsònj, àbànjtè a ti bē a bú òswonj mē njənj aa ε? ¹⁸ Ajənj mē a laa mē Nwĩngònj a swonj aa annù nĩkonj aa, njkà'á yĩ'ĩ a mbo bù kaa ì sì aa ìnjə bō njənj bē. ¹⁹ Nlonj mē Yesu Kristo Mu Nwĩngònj wa yii mē Silas ni Timoti ni mē le nswonj a mbo bù aa, kaa laa njkĩ'ĩ yĩ ìnjə bō njənj bē, à bànjnə mbē ìnjə Nwĩngònjə. ²⁰ Nlonj mē ìnjə yii mē à tswe nĩ njkà'a Nwĩngònj tsi'ĩ tsim aa, à tswe aa ghu nú. A bē nji'ĩ ànnù yii mē bĩ'inə swonjə “Amen” ntsya ghu nu mfa ni njgha'a a mbo Nwĩ aà. ²¹ Lá a bē Nwĩngònj mē à bòònsə yi'i ni mánjĩ yii à tii bi'inə ni Kristo njkĩ nyarə yi'i nləə nĩ àyoo afà'á yi, ²² à ninj àwenè yi a nu bĩ'inə njkĩ nninj Azwĩ yi a nu bĩ'inə a ndi'ĩ à laa mē njòò tsim jii mē ì tswe a atá aa ni ji'inə. ²³ Mə twonjə Nwĩ mē tá à bē àyəfē ghà, à zĩ òtì ghà, kaa mē le ki'ĩ a ala'a bakorinto zi aa mē mē wa'á njgi'ĩ a nu bù ninjə. ²⁴ Kaa bĩ'ĩ sì lò aa njgànsə bù ni ànnù yii mē bonj ni liginə mbii, bĩ'ĩ zi mē ni tēə ntìnsə a ni àbiintii yuu. Bĩ'ĩ bànjnə òlòo mfà'a bĩ'inə a ni mánjĩ yii mē ni ka ki doritə.

2

¹ Tsǒ mē a bē maa ajənj aa, mē kà'a a ntii mē mē kaa mē ka wa'á bù zi njhantə ghuu a njkù'ùsə njghirə mē tá ni ka njənjnə ² òlonj mē mbē mē ghirə ni ka njənjnə bonj wò à ka tigə ghirə tá mē ka ndoritə aa ε? Bonj à ka kii bú bē tsi'ĩ bē bya mē mē ghirə mē bo yu'u nyanjə aà. ³ A bē nji'ĩ ànnù ya yii mē mē le njwà'ànə letter wa a mbo bù aa, kaa mē le ki'ĩ kònjə mē mē zĩ a mbo bù, ì zĩ tá bē bii mē bi tswe ni njghirə tá

mè ka ndoritè aa, tâ bo banjè ghìrè tâ mè ka njəjənə. Nloj mə mè zi a laa mə, nòò yii mə doritè aa, bù bitsim kii ndoritè. ⁴ Mè le njwa'anə aɲwa'anə ya a mbo bù aa ni ɲgi'i yí ɲwè a ntii mè bo bì ni mɪlàà a mi'i mè. Kaa mè le ɲki'i ɲwà'ànə aa a ɲghìrə mə tâ ni ka njəjənə. Mè le mbàɲnè ɲwa'anə aa a ɲghìrə mə tâ ni zǐ ajàn mə mè kòjə ghuu bitsimè.

Nli'inə ifansə innù ɲù yii mə à ghìrə bə jəjənə aà

⁵ Mbə a bə yii mə ɲù tsù à ghìrə mə tâ ɲù mò'ɔ ka njəjənə boj kaa à si aa a nu mè ghìrè, à bəjənə ɲghìrè aa a nù bù bitsimè, ka mə mbə a mɔɔntè ghuu tsi'í muntsirè aà. (Mə swəj ma mùu ajàn aa nloj mə kaa mə si kòjə mə mə tsə'ə ghu nu si'i). ⁶ Njò ya yii mə bù bí ghà'àtè ni ɲɲ mə ghu nu ma mùu mánji aa, ì kù'ùnə mə. ⁷ Lá tsítsɔj tâ ni li'inə ifansə innù ji mbu ndɪntè yi, tâ ghìrə tâ wa'à lò ɲtigə jəjənə si'i, mme'e ibiinú yi. ⁸ Mè tigè mbu'u nɪ mbo a mbo bù mə tâ ni ghìrə mə tâ à zi mə ni naɲsə ɲkòjə yi. ⁹ A bə ɲji'í ànnù yii mə mè le ɲwà'ànə letter wa a mbo bù aà. Mè le ɲwà'ànə aa a nywe'etə bù, a nzi mə kè ni laà ɲyu'unə innù jii mə mə di'itə ghuu ghu aa ɲgòj bɪndò bitsim le. ¹⁰ Ni bə li'inə ànnù yii mə ɲù à fənsə a nu bù aa, boj mè ka kii li'inə. Nloj mə mè yí li'inə aa, mə mbə a bə mə mè t'e ntswe nɪ ànnù yí tsu a li'inə, mè ghìrə maa ajàn a nsi Kristo nloj ɲgaà yùù. ¹¹ Ta ghìrə mə tâ Satan a tsuu mitsyɛ mi'inə lǒ tsya nloj mə bi'inə zi minàj yí.

Nìbò'ɔ ni Paul a nòò yìi mə à le ntswe a Troas aà

¹² Nòò yìi mə mè le ŋkuu a ala'a Troas a ŋka nswon òtoo yì òsìgìnè ya mbi'i Kristo ghu aa, mè le nyə mə Mmà'àmbi à ŋa'a mǎnjì nî ìfà'à yìi mə i le ntswe ghu aa. ¹³ Lâ nû yà ì le nanşə mbi'i òlɔŋ mə kaa mə le ŋwa'ǎ ndim ghà Titus yə aà. Mè tigè n̄fa fīlo fī bē bii mə bi le tswe ghu aa, nlo ghèe a ala'a Macedonia.

Ajàŋ mə bǐ'inè mǎ'a ntsya a nǐm Kristo aà

¹⁴ Lâ mbi'ikə a mbo Nwǐŋgòŋ yìi mə, òtsya a nǐm Kristo a ghìrə mə tâ bǐ'inè tswe nî àbwarə a ajàŋ mə Kristo à tsyá ntsò aà, ntigə ntsya a nǐm bǐ'inè, nşeenşə nî òtoo ya mbi'i Kristo, a idigə tsim tsi'í tsò a yoo yì lùmtè yì sigìnè. ¹⁵ Nlɔŋ mə bǐ'inè bə aa àlùmtè yì sigìnè yìi mə Kristo a fa a mbo Nwǐ, a tigè n̄şeenə ŋghèè a titi bə bii mə bi yweenə aa bo bi bii bi bwɛ aà. ¹⁶ A mbo bə bii mə bi bwɛ aa, a bē òtì òyà'à yìi mə a zwitə, lâ a mbo bə bii mə bi yweenə aa, a bē àlùmtè yì sigìnè yìi mə a zǐ nî òtswèntì. Tsó mə a bə laà aa, mbê wò a ku'ùnè a nî m̄buu ìfà'à ma ghú aa ɛ? ¹⁷ Kaa bǐ'í sǐ bə aa tsi'í tsó bə bǐ ghà'àtə bii bi lògè nighàà ni Nwǐ a nî àyoo mitaa yìi bi fèè aà, lâ ajàŋ mə Nwǐŋgòŋ à le ntoo yì'i aa, bǐ'í swon aa tsi'í ànnù n̄ŋkɔŋ a nsi mi'i yu tsi'í tsó ŋgàŋfà'à Kristo.

3

Annù òlɔŋ àkàà yì fī bo bǐ àkàà yì lwèn yá

1 A laà mbə aa mə bǐ'i bǔ mbeentə nî yi'i bimbəŋ aa ε? Bǐ'i laà ŋkii nloɔ nî aŋwà'ànə tsò bə bi mɔ'ɔ, jii mə i lo a mbo bu kɪ mə bi ŋwa'anə a mbo bù mbeentə nî ifà'á yi'i aa ε? 2 Bù bumbəŋ nì bə aa ijəŋ ŋwà'ànə ma jya a mbo bǐ'i. Bi ŋwà'ànə a mum mǐntii bǐ'i mə tâ bə bɪtsɪm zi ŋkii ntigə ntwoŋə. 3 Nì dǐ'i ni mə á lɛ ŋwà'ànə Krito yumbəŋ ŋwà'ànə aŋwà'ànə ma yú ntigə ntoo yi'i ni yu. Kaa bi sɪ aa nî ŋkɔŋəŋwà'ànə ŋwà'ànə, bi ŋwa'anə aa nî Azwǐ Nwǐŋgòŋ yǐi mə à tswe ntǐi aá; kaa wa'a aa a atu ŋgò'ò kɪ ŋwa'anə, mbaŋnə ŋwà'ànə aa bə a mum mǐntii bə.

4 Bǐ'i swon ma mùu ajəŋ aa nlonə abǐintii yǐi mə bǐ'i tswe ni yu a nu Nwǐ ntsya a nǐm Kristo aá. 5 Kaa bǐ'i sɪ swon aa mə bǐ'i bimbəŋ tswe nì mǐdà'à a ŋghìrə annǔ tsu. Mǐdà'à mɪtsɪm mǐi mə bǐ'i tswe ni mu mǐ lò aa a mbo Nwǐ; 6 àa tsi'i Nwǐ mə à ghìrə mə tâ bǐ'i tswe ni mǐdà'à a mbə ŋgǎŋfà'á fàa a mum àkàà yǐ fǐi, yǐi mə kaa a sɪ aa bɪnɔŋsə bǐi mə bi ŋwa'anə aa bə. A bə aa bə ànnǔ Azwǐ Nwǐ. Bɪnɔŋsə bi zǐ aa nì nìwò, lá Azwǐ Nwǐ a bəŋnə mfa aa ntswéntǐi.

7 Mbə a bə mə àkàà ya yǐi mə bi lɛ ŋwà'ànə a atú ŋgò'ò, a zǐ ni nìwo aa, a lɛ sɪ naŋsə ŋweenə tsi'i ŋwèenə, kaa baIsrael wa'á nǐnté nsi Moses bú nzi nlon mə i lɛ sɪ ta si'i si'i, ka mə i lɛ sɪ bù ŋkentə nî nta aa, 8 bəə bon mbə nǐgha'a nì àkàà ya yǐi mə à ni afà'a Azwǐ Nwǐ aa, ni ka wa'à bəŋnə ŋweenə ntsyǎ mbo aa ε?

9 Mbə a bə mə ifà'a akàà ya yǐi mə a nɪŋ isa'a a nu bə aa, i lɛ ntswe ni nǐgha'a bəə bon ifà'a

akàà ya yïi mæ a ghìrè mìnñù mi bê mi tsinæ aa, boŋ i sî bâŋnè òtswe nì nìgha'a nïi nì tsyatæ aa ε? ¹⁰ Mbæ bï'inè tigè òswon mæ nìgha'a nï wè nú mæ bï'inè tswe nì nu tsîtsòn aa nì ghìrè mê mæ tâ nìgha'a nî m̀bïi nya tigæ ayoo adàŋè adàŋè. ¹¹ Mbæ a bæ mæ ayoo ya yïi mæ a le si kwï'inè aa a le ntswe nì nìgha'a bæə boŋ àyoo ya yïi mæ a tswe nîŋkon aa a baŋnè ntswe nì nìgha'a nï ghà'àtè. ¹² Tsi'ï tsõ mæ a nî ànnù yïi mæ bï'inè nîŋ n̄t̄i yì'inè ghu aa, bï'inè zî àjàŋ mæ bï'inè ka kî swon ma yû ànnù nì m̀dà'à. ¹³ Kaa bï'inè sî aa tsi'ï tsõ Moses bê, a ajàŋ yïi mæ à le si lògè nî àtsè'è m̀b̄ontè nî n̄sî yì ghu mæ tâ baIsrael tsuu m̄m̄ nìgha'a nya n̄i mæ nì le ntswe ghu ŋkwï'inè n̄i aa lò yè aà. ¹⁴ Maa ajàŋ bî le m̄f̄i itù jyaa, i zi ywe'e sii, bî yì tì twonè àkàà yì lwèn ya aa, ma yaa atsə'ə a burè ka kî b̀ontè nì m̀tsyé myaa, n̄lon mæ bî k̄i m̄furè atsè'è ma ya a m̀tsyé n̄ù n̄tsya aa tsi'ï a n̄j̄m̄ Kristo. ¹⁵ ñŋə, n̄zi nywe'e sii, bî yì tì twonè n̄ŋsè Moses wa aa, àtsè'è a b̀ontè m̀tsyé myaa. ¹⁶ Lâ nòò yïi mæ n̄ù à b̀ŋkè yì n̄zi a m̀è Mmà'àmbi aa, bî furè àtsè'è ya n̄lò'òsè. ¹⁷ Tsîtsòn, Mmà'àmbi yïi mæ bï'inè swonə aa, à bæ aa Azwï. Adìgè yïi mæ Azwï Mmà'àmbi a tswe ghu aa kaa ànnù abù'ù a wa'à ghu bú n̄tswè.

¹⁸ Bï'inè b̄ts̄m̄ b̄i mæ bî f̀rè mæ atsè'è ya n̄lò'òsè a mi'i bï'inè aa, nìgha'a nì Mmà'àmbi nì tigè nta nì a m̄nsi bï'inè, bï'inè l̄i nì nìgha'a nì Mmà'àmbi nya, nì b̀ŋkè n̄i yì'inè, bï'inè tigè ŋkwensə, ŋkwï ŋkò'ò nì a mum nìgha'a mà nya, n̄tigè mbæ tsõ yu. Ma yû ànnù a lò aa tsi'ï a mbô Mmà'àb̄i yïi mæ à nì Azwï aà.

4

Annũ àfù'ù Nwĩ a mum bàntòò bi nsyê

¹ Ma mùu ajàn tsõ mæ Nwĩ a n̄jĩm àbɔŋətìì yi à fà mē ìfà'á ma ghú a mbo bí'í aa, kaa bí'í si bù m̀bɔ'ɔ. ² Bí'í tuu ìnnũ adirə atú tsim̄ j̄i mæ bi ghirə a idigə alò'òsè aa kaa bí'í si innũ mbwe'esè ghirə; kaa bí'í si nìghàà ni Nwĩ kwensə. Bí'í bàŋnè swonə aa tsi'í ànnu n̄ŋkɔŋ ya nì n̄si n̄si n̄si a m̀ɔɔntè ni m̄intiì bē, bi tigè mbii n̄i ànnũ yi'í a nsi mi'í Nwĩ. ³ Mbē n̄too ȳi mæ bí'í swonə aa i bu ntswe a alò'òsè a mbo n̄u, bɔŋ ì tswe aa a mbo bē bya mæ bi bwɛ ŋghɛɛ n̄i waa aà. ⁴ Nlon̄ mæ a mbo bo, nwĩ m̄bi ghù à mà'á mæ afè'è a mi'í bo b̄ii bi si n̄too ya b̄ii aà. Kaa bo wa'á n̄i ñkà'á wa mæ i ta a nu bo aa yê. Ñkà'á ma ghù i bə aa ȳi n̄too ȳi n̄sìgìnè ya nlon̄ n̄igha'a ni Kristo, ȳi mæ à tswe n̄i m̄arè Nwĩ yumbɔŋ aà. ⁵ A n̄i n̄too ȳi bí'í swonə aa, kaa bí'í si annu aa nlon̄ mi b̄i mi n̄u mi'í swonə, bí'í swonə aa mæ Yesu Kristo à n̄i Mmà'amb̄i, bí'í bē ñḡãŋəfà'á juu nlon̄ə ŋkwitu Yesu. ⁶ Nlon̄ mæ à ni Nwĩ wa mæ à lɛ nswon̄ mæ, “Tá ñkà'á ì ta a m̄úm n̄f̄i ìdìgè aa!” mæ à ghìrè mē ñkà'á yi i ta a m̄úm n̄tiì bí'í, a mfá ñkà'á ȳi mæ i ghìrə mæ tá bí'í zi n̄igha'a ni Nwĩ nya mæ ni ta a nsi Krito aà.

⁷ Lâ bí'í b̄ii mæ bí'í tswe ni àfù'ù ma ȳu aa, bí'í bə aa tsõ bàntòò bi nsyê, tã d̄i'í mæ àdà'á ȳi wè ya mæ tswe a n̄i n̄too ȳi n̄sìgìnè ya aa, kaa s̄i aa à yi'í bē, a lo aa a mbo Nwĩ. ⁸ Bi di mbuu ŋgi'í tsi'í tsim̄ a nu bí'í, kaa ma ȳu a wa'á ghìrè mæ bí'í kentə, bi ghìrè àtú yi'í a buurè la kaa

ma yû a wa'à yi'i kiɲè; ⁹ bi tso'ɔ nì àkòrê yi'i la kaa Nwĩ a wa'à yi'i mi'i; mfuu nî yi'i mma'a nî a nsye la kaa wa'á banyè nzwitə. ¹⁰ Ngòɲ bìnòò bitsim, bí'í bè'è nì nìwo nì Kristo a nu bí'í. Bí tigè mbanɲə nyə nî ntswéntii Kristo a nu bí'í. ¹¹ Maa ajàɲ, àjàɲ yii mə bí'í tswé bitii aa, bí'í kii ntswe aa tsi'í a ntsu nìwo ngòɲ bìnòò bitsim nlon ɲaa Krito, ma mùu ajàɲ bí banyè ntigə nyə nî ntswéntii Yesu fàa mùm nú yí'í yii mə kwo aà.

¹² Tsǒ mə a bə laa, bí'í tigè ntswe nì a ntsu nìwo nì banyè ntswe nî ntswéntii.

¹³ Bí ɲwa'anə a mùm àɲwà'ànə Nwĩ mə, “Mè le mbii Nwĩ, maa ajàɲ mə kii ntigə nswoɲə.” A ɲgɲ ɲgɲ, bí'í ki ntswe aa nî àjàɲə abiintii mà ya, ɲkii ntigə swoɲə nî intoo yí nsiɲinè yá. ¹⁴ Bí'í zi mə, Nwĩ wa mə à le nyweensə Mmà'àmbí Yesu nìwo aa, à ka yí kii yweensə yi'inè tsǒ mə à le ɲki nyweensə Yesu aa, i lògè yi'inè tâ bí'inè zi ntswe a nsi mi'i yu. ¹⁵ Ma jû innù tsim i fɛ'è aa nlon ɲgàà yùù, mə tâ ìbòɲ Nwĩ i ka nseɛnə ɲghɛ nì a mbo bè bí ghà'àtə, tâ ànnú mfâ mbi'ikə a mbo Nwĩ tâ à ka ɲgha'atə, ɲkii nzi nì nìgha'a a mbo Nwĩ.

Ŋka ntswéntii

¹⁶ Tsǒ mə a bə laa aa, kaa mbə bí'í wa'á akòrê yi'i bú nswuɲtə mbii nì nìjìmə. Ka mə nɲyá nú yí'inè i bərə ɲkwo ɲghɛ aa, Nwĩ banyè mfa nì mətii mí fii a ngòɲ bìnòò bitsim a nî àzwí yi'inè. ¹⁷ Múntsirê ɲgí'i yù yii mə bí'inə yə aa, kaa i ka wa'à si'i tigè, i ka yí zì nì nìgha'a nii mə nì luu

ηκι ntswe nηkονη aa a noò yii mə bǐ'inè tswe a nsi mi'i Nwĩ aà. ¹⁸ Ma mùu ajàn, kaa bǐ'inè si aa ìnnù jii mə bǐ'inə yə ni mi'i aa lĩ, lâ mbaηnə nte'ε nη àtũ yi'inè aa bə a ni ìnnù jya jii mə kaa bǐ'inè si yə aà. Ìnnù jii mə bǐ'inə yə ni mi'i aa i tswe aa tsi'ĩ ni mù àtũ noò. Lâ ìnnù jii bǐ'inè si yə aa i lwi'ĩ nηkονη.

5

¹ Nloη mə bǐ'inè zi mə, n̄tàn yĩ fàa nsyε ghu mə bǐ'inè tswe ghu aa, bi bə yĩ sà'à boη bǐ'inè tswe n̄ ònda a aburə yii mə Nwĩηgòn à ka fa, a bə ònda yii mə bi si aa n̄ m̄bô ghurə, i tswé a aburə nlwĩ'i nηkονη. ² Tsĩtsòn, bǐ'inè tsaa n̄ tswegè, n̄lɔɔ ni mə boη bi wε'ε n̄dùgè yi'inè yĩ àbùrè ya, a nu bǐ'inè, ³ ta bi wε'ε bǐ'inè tsuu nswèrè n̄swèrə tswe. ⁴ Ajàn mə bǐ'inè burə fàa a múm n̄tàn ghuà, bǐ'inè tsaa tswegè kaa a wa'ǎ bə aa mə bǐ'inè lɔɔ aa mə tâ bì tso'ɔ ma juù ìtsè'è a nu bǐ'inè, bǐ'inè bàηnè lɔɔ mə tâ bì wε'ε ji aburə jya ghu atu, tâ n̄tswènt̄i ì baηnə ntigə ji ayoo ya yii mə a kwo aà. ⁵ A t̄antə Nwĩ n̄tantə yi'inè a ni kwensə ma ghũ, ηki mfa Azwi yi a mbo bǐ'inè a n̄ àwenè mə kwensə wa a zĩ.

⁶ Tsó mə a bə laa, bǐ'inè tigè ntswe n̄ àt̄an̄ent̄i ηgòn b̄inòò bi tsimè. Bǐ'inè zi mə bǐ'inè bə naηsə tswe a ndùgè fàa ni yulà n̄jȳanu boη bǐ'inè tswe a nd̄isyà bi'inè bì Mmà'àmbĩ, ⁷ n̄loη mə bǐ'inè zĩ akòrè nizĩ yi'inè aa a múm àb̄iint̄i, kaa à s̄ĩ annũ nyə bə. ⁸ Bǐ'inə taη nt̄i, nyè'ètə mə boη bǐ'inè laa mmà'àtə m̄b̄innu yù m̄baηnə ηghε ntswe a ndùgè bi'inè bì Mmà'àmbĩ. ⁹ Lâ kè bǐ'inè tswé

a ndùgè, kè bǐ'inè tswê a adigə dàn, atu annú yi'inè tâ à bə a ŋka ŋghìrə tâ Nwǐ à ka ndoritə. ¹⁰ Nlon mə bǐ'inè bitsim ka yǐ təə a nsi ñgò'ò kərə Kristo, tá tâ bǐ tso'ɔ ifà'à ŋú ntsim tâ à kwərə ibòn kě ibi, ñyonə a nǐmê ànnù yǐi mə à le mfà'à fàa mûm ñjǎnú aà.

Afà'a mboonsə bə bo bǐ Nwǐ

¹¹ Tsǒ mə bǐ'inè zǐ ànnù yǐi mə a tswe ghu a ŋka mbɔ'ɔ Mmà'àmbǐ aa, bǐ'inè ghìrə tâ bə bǐ mɔ'ɔ bǐ zi. Nwǐngòŋ à nanşə nzi yi'i, mè kǐ ŋwa'atə mə a mûm ntiǐ bù nǐ kǐ nanşə nzi yi'i. ¹² Kaa bǐ'i si bù ŋkɔŋə a ŋghù'ùsê yi'i bǐmbɔŋ a mbo bù, bǐ'i bǎŋnè ñlɔɔ a ndǐ'i tâ nǐ zi mə mbə nǐ kǎ ŋkwε mǐntǐ muu nlon ŋgaà yǐ'i; ta zi nǐ àjàŋ yǐi mə nǐ kwi'i nǐghàà a mbo bə bya bǐi mə bi kwèè mǐntǐ myaa nyonə bə ŋkərə ñù, mbaŋnə mmà'àtə akòrə nizi yaa laà. ¹³ Bǐ'i baanə aa bàànə aa ε? Bon bǐ'i baanə aa mbǐ'i ŋga Nwǐ. Lâ, mbə a bə mə kaa bǐ'i si aa bàànə baanə, bon ma mùu ajàŋ a bə aa nlon ŋgaà yùù. ¹⁴ Nlon mə a yi'i laa a tsisə akòŋnə Kristo; bǐ'inè zi a laa mə ñù yǐ fùùrè à le ŋkwo mbǐ'i ŋkwitu bə bitsimè, a tigè mbə mə bə bitsim bi kwô. ¹⁵ A le ŋkwo a atu bə bitimè aa mə bə bǐi mə bi tswe ntǐ aa tâ bǐ tsuu aa bə mbǐ'i ŋgáá yàà i tswe, tá bo baŋnə tswe nlon aa yu wa yǐi à le ŋkwo a atu bo bi bú ñyweensə yi nǐ ñèwo aà.

¹⁶ Nloginə tsítsòŋ kaa bǐ'inè si ŋú bu nlentə aa tsi'i tsǒ ajàŋ mə mbi yù i lèntə aà. Ka mə à le mbə noò yǐ mò'ɔ bǐ'inè lèntə nǐ Kristo tsi'i tsǒ ñùmìsòŋ aa, kaa bǐ'inè si nii maa ajàŋ bu nyə.

17 Tsõ mæ a bæ laa à aa, nù òntsìm yïi mæ à tswe a mum Kristo aa, à tigə mbə aa nù yï mfi. Lə boŋ ntswənti yï yï òlwèn ì ghèè mæ, yï mfi ì tigə òzi. 18 Ma juù ònnù ì lo aa a mbo Nwĩŋɔŋ, yïi mæ, òntsya a nŋĩm Yesu Kristo, a lə mbù òlogə yi'inè mboonsə a nu yu, ntigə mfa ifà'à a mbo bĩ'inè mæ bĩ'inè ka mboonsə bə. 19 Ma la a bæ mæ òntsya a nŋĩm Kristo, Nwĩŋɔŋ à lə logə mbĩ mbù mboonsə fu a nu yu, kaa ŋki'ì nì ònnù jĩ bĩ jyaa bù òlii, mbaŋnə ntigə mfa ifà'a mbòonsə bè a mbo bĩ'inè.

20 A bæ mæ bĩ'ì tigə mbə aa bĩtsùsè bi atu bi Kristo, Nwĩŋɔŋ a tigə òntsya nì nu bĩ'ì òghaa nì a mbo bè. Bĩ'ì tigə mbu'u nĩ mbo a mbo bè nĩ ĩkùm Kristo, mæ tâ bo bu mbòonsə waa bo bĩ Nwĩ. 21 Nlon ŋkwitù yi'inè Nwĩŋɔŋ à lə ŋghìrè yi a tigə mbə ònnù jĩ bĩ, a yu wa yïi kaa à lə ŋki'ì ònnù jĩ bi zi aa, tă tâ bĩ'inè tigə ntsya ghu nu, mbə itsinənnù Nwĩ.

6

1 Bĩ'ì fà'à aa bĩ'ì bĩ Nwĩ, mbu'u nĩ mbo a mbo bù mæ tâ nì tsuu ghìrə mæ ìbòŋ Nwĩ wa a mbo bù ì tsya a adàŋè àdàŋè. 2 Nlon mæ Nwĩ à swon mæ, “Mè lə nyu'u ànnù yïi mæ nì lə si twonə nàa nswon aa a noò mæ à lə ŋkù'ù mæ mè kwetə ghuu aà, òkwetə ghuu a noò òyweənsə bù.” Yu'utə nì! Aa noò yïi mæ à kù'ùnə a mbo Nwĩ a ŋkwetə bù ghu aa à ghulà! Aà òjwi yïi mæ Nwĩ à ka yweənsə ghuu ghu aa ì yulà!

3 Kaa bĩ'ì si yi'ì annù yïi mæ mbə nù kwántə ghu ŋwo aa ghìrə, mæ tâ nù tsee àfirê yi'ì lõ ki fa nĩ ifà'à yïi mæ bĩ'ì fà'à aà. 4 Bĩ'ì dè'ì a nĩ ifà'a

tsim yï mē bï'i fà'a aa mē bï'i bē aa ñgǎñfà'à Nwî, a ajàñə mē bï'i tswa nî mîntîi mi'i a nî ñgòñ bînoo bitsim, ñyə nî ñgî'i, ìnnù i tsyá nî yi'i a nsyε, ìnnù jï bi jï wè jï wè i yê nî yi'i, ⁵ bi le ñghòò nî yi'i, nniñə nî a ndátsaŋ, bē ju'ù mburə nî ìdìgè ñlon ñgaà yï'i; bï'ï nwugè nî ìbìi nú yi'i nî ìfà'à, ñlε ti bwïi ñkii nle nî ñjï. ⁶ Ìnnù júlá i kii mbu ndì'ì ni a mbo bē mē bï'ï bē aa ñgǎñfà'à Nwî: A ajàñə mē nòñsè yï'ï à le nlaa mañsə aa, bï'ï kî ñzi annù nîñkoŋ ya mē a tswe nî ñtoo yï sigìnə ya, ñtswa nî mîntîi mi'i, ñkii ñghirə nî ìnnù jï sigìnə a nu bē aa, Azwî Nwî bo bì àkòñnə yï mē a le mbə yi annù nîñkoŋ aa, ⁷ àjàñ mē bï'ï swonə nî ànnù nîñkoŋ aa, nî mîdà'à mi Nwîñgòñ, ñtugitə nî ñjoo ntsò jya jii mē à ni annù yï tsinə aa a abò mà'à nî a abò ñkwàbè ñto nì jù. ⁸ Bē gha'asə nî yi'i, bï mɔ'ɔ tsa'à nì yi'i, ñswonə nî ìnnù jï bi a atu bï'ï, ñkii nswonə nì jï sigìnə. Bi lentə nî yi'i tso ñgǎñabañnənnù, lá bï'i bāñnə nswonə nî ànnù nîñkoŋə. ⁹ Nlentə nî yi'i tsó bē bii mē bi sè waa zi aa, la bē bitsim zî yi'i; bï'ï bē tsó bìku bi bē, lá nì yê nî yi'i bï'ï kî ñtswe bîti; ka mē bi niñə nî ñgî'i a nu bï'ï aa kaa bi sè yi'i zwi-tə.

¹⁰ Bi le si ghirè bï'ï jəñnə bînoo bî mɔ'ɔ, lá bï'ï doritə tsi'ï bînoo bîtsimə; bï'ï bē tsó ñgǎñəfum, lá ñghirə bē bî ghà'àtə tswə nî àfù'ù; bï'ï bē tsó bē bii mē bi sè nî àyoo tswé, lá mbañnə ntswe nî ñjoo tsimə.

¹¹ Ìkà'à jï'i baKorinto, wa bï'ï nàñsè mē ñghaa a mbo bù nî ñsi nì ñsi, ñki ña'à mîntîi mi'i mfa a mbo bù. ¹² Kaa bi'i sè mîntîi mi'i a mbo bù kii, a bāñnə ñkii bē bù ñkii ni mîntîi muu. ¹³ Mē tigə

ngghaa a mbo bù tsitsòŋ aa tsǒ ñù a ghàà a mbo boò bi, nì ki ñŋa'a mîntîi muu mfa a mbo bî'î.

Awà'àsè ñloŋ annũ mbòònsə bo bì bìtìbũ Nwĩ

¹⁴ Nì tsuu ki bòònsè fà'à bo bì bìtìbũ Nwĩ. Mbə ànnù yî sigìnè bô ànnù yî bì boònsə aa mə akə aa ε? Mbê ñlaa idìgè bô ñfii idìgè tswé àdìgè yî fùùrè aa mə akə aa ε? ¹⁵ Mbê Kristo bo Devil biinè aa mə akə ε? Nù yîi mə à bìi Kristo à tswe aa nì yuu annù mə mbə a kâ ñghìrə bo ñù yîi kaa à sî Kristo bii aa ε? ¹⁶ Mbê ndâmà'anwĩ tswé nî ànnù yî mɔ'ɔ bo bì mîŋkobə aa ε? Bî'inè laa mbə ndâmà'anwĩ yîi mə à tswe ntîi aà! A ajàn yîi mə Nwĩ yumbon à swon mə,

“Mè ka ghurə ndùgə yà bi'i bì bə bâ, i ki tswe a titîi bo; mè ka bə Nwîngòŋ wàà, tâ bo bə bə bâ.”

¹⁷ Maa ajàn Mmà'àmbi a swon mə, “Nì fε'ε a titîi bo, ñfî'isə mibîi mi nú muu a titîi bo.

Ntsee nî ànnù tsu a ñghìrə bu bì àyoo yîi mə kaa a sî laa aa tswe, bəə bon mə ka kwerə ghuu.

¹⁸ Mè ka tigə bə Taà ghùù, tâ bù tigə ñki mbə boò ba bî mbâŋnè bo bî bânŋyè, a swon Mmà'àmbî Mbu'utəmbî.”

7

¹ Tsi'î tsǒ mə ìnnù ma jû tsim mə Nwĩ à kà'a i tswe aa a mbo bî'inè aa bilîm ba bîi mə mè kòŋə aa, tâ bî'inè si'i mibîi mi nú mi'inè tâ mî laa a nî ñsîŋ tsim jîi i sîŋ ibîi nú yî'inè nî àzwî yî'inè aa, ñyə mə bî'inè laa mənşə a ajàn mə bî'inè bo'ɔ Nwĩ aà.

Ajàn mæ Paul à le si doritè nlon baKorinto aà

² Nì ña'a mîntii muu mfa a mbo bî'i, kaa bî'i sî annù a mbo ñù tsù wô; kaa bî'i si ñù tsù lænsè; kaa bî'i sî ñù tsù nî'i. ³ Kaa mæ si annù ma yú swon aa a mfâ ifirê ghuu ñlon mæ mæ tè'ê mbàa nswon a mbo bù mæ nì tswe a ntii bî'i a ajàn mæ kaa mbæ ayòè tsu a wa'à yi'inè faatè, kè bê bè ntswëntii kè ñwô. ⁴ Mæ nansè nzi ghuu, mæ nì tswe nì ntii yî siginè, mæ kî ntswe ni kintèrè yî ñwè ñlon ñgaà yùu. Ntii gha i luu nì mbòonê. A mûm ñgi'i yî'i ntsim, mæ burè ka tswe ni ñidore nî wè.

⁵ Tsi'i a ajàn mæ bî'i le nzi ñkuu a ala'a Macedonia aa, kaa ibii nú yi'i i leè ñwa'à mmîntè, ñgi'i i zî ni a nu bî'i a mbèè mbèè. Bî'i tô bi'i bì bè a abèè, ñkii nto bi'i bì ñbò'ò a mûm ntii bî'i. ⁶ Lâ, Nwîngòn yî mæ a lè'ètè mîntii mi bê bii bi jèñnè aa, à le lè'ètè mîntii mi'i a ajàn mæ à le ñghirè Titus a zî aà; ⁷ kaa wa'à bè aa tsi'i ajàn mæ à le nzi aa bê, bo bî ajàn mæ nì le mbòorisè ntii yi aà. A le nswon a mbo bî'i ajàn mæ ni yè'ètè, njèñnè, ntii nî ànnù ya laà. Ma yú a le ñghirè mæ mæ ku'usè ndoritè.

⁸ Ka mæ mæ le ñghirè nì jèñnè a nî àñwà'ànè ya mæ mæ le ntoo a mbo bù aa, kaa nú yà ì sî ghu bánè mbi'i (ka mæ ì le mbi'itè ghu aà). Mæ yè mæ àñwà'ànè ma ya a le ñghirè nì jèñnè, ka mæ nì le njèñnè tsi'i a ni mûtii noò aà. ⁹ Lâ tsîtsòn, mæ doritè, kaa ñki'i doritè aa bè mæ nú yùu ì le mbi'i aa bê, ñlon mæ, ajàn mæ nú yùu ì bî'i aa, a ghirè mæ tâ nì kwensè bîmânji buu, Nwîngòn à le mmòontè ghuu a nî àjèñnè ma yâ. La a bè

mə kaa bĩ'ĩ le ɲwa'ǎ annù yĩ bi a nu bù ghirè. ¹⁰ Nlon ɲə àjəɲnè yĩ mə Nwĩngɔɲ a fà' à ni yu aa, a kwensə míntii, ɲkii ɲghirə bə yweenè. Kaa mbə bĩ'inè wa'à ma yaà àjəɲnè baà. Lâ àjəɲnè yĩ mə à ni yĩ ɲúmìsɔɲ aa, a zĩ ni n̄wô. ¹¹ Tâ ni yə ajàɲ mə Nwĩngɔɲ à ghìrə n̄ àjəɲnè yuu ma yú aà. N̄i yê ajàɲ mə a k̄i ghìrə n̄ tìgè ɲyə'ətə ni mə ni ghìrə tá b̄i zi mə kaa n̄ s̄i n̄ àbo ghu tswê, ɲyə a ajàɲ mə a k̄i ghìrə m̄intɔɲê muu mi lw̄inè, yə n̄i ni bɔ'ɔ n̄i ni kə tswe ni nu, nyə a ajàɲə mə a k̄i ghìrə n̄i fa m̄ib̄i mi n̄u muu ɲki naɲsə ntaɲtə ni a n̄niɲ ɲjò a nu bə b̄i mə bi ghìrə ìnnù j̄i bi aà. N̄i naɲsə m̄ê n̄di'i mə kaa àbô yùu kaa â s̄i ni ma yú ànnù tswê.

¹² Ka mə m̄è le ɲɲwà'ànè ghuu aa, kaa m̄è le ɲki'i ɲwà'ànè m̄bi'i aa ɲgaa ɲù wa mə à le ɲghìrə ibi aa, kaa ɲki'i k̄i ɲwa'anə aa mbi'i ɲgaa ɲù wa mə bi le ɲghìrə ibi wa ghu n̄u aà. M̄è le mbàɲnè ɲwa'anə aa mə m̄è ghìrə tá à laa a atu bù a nsi mi'i Nwĩ ajàɲ mə n̄i fa ibi n̄u ghuu a mbo bĩ'ĩ aà.

¹³ Maa ajàɲ, bĩ'ĩ le ntìgə ndoritə, kaa à le ɲki'i aa tsi'ĩ ni'i n̄idorə b̄è, bĩ'ĩ le mbù naɲsə ndorə a nyə ajàɲ mə Titus à le si ndoritə aà. Bù bitsim le ɲghìrè n̄tii yi i n̄ɔɲ n̄i m̄bɔɔnə ajàɲ mə ni le naɲsə ɲkwɛrə yi aà. ¹⁴ Mbə a bə yĩ mə m̄è le nte'ɛ ɲka ɲkwɛɛ n̄tii gha ghu mbo m̄bi'i ɲgaa yùu, bəə bəɲ kaa n̄i k̄i wa'ǎ atú ya d̄irisè. Ajàɲ mə ɲgɔɲ ìnnù tsim j̄i mə bĩ'ĩ le si swəɲ a mbo bù à le mbə annù n̄i k̄onə aa, ajàɲ mə bĩ'ĩ le si k̄i n̄tərə a nsi Titus nlon ɲgaa yùu aa, a k̄i m̄bə annù n̄i k̄onə. ¹⁵ Maa ajàɲ, àkòɲnè yĩ mə à tswe

ni yu a nu bù aa, a ku'ùsè ñkwe ntinse, ajañ mə a wa'atə nî àjàñ yîi mə nî kî si yu'unə nî ìnnù jîi à kî si dì'i a mbo bù aà; a ajañ mə nî le ñkwere yi, ntsiginə nî nìbo'ò aà. ¹⁶ Mè nàñsə nluu nî nìdorə mə mbə mə nàñsə ñyэгitə a nu bù a nî ìnnù tsimè.

8

Ajàñ mə boɔ bi Kristo fa njoð aà

¹ Bîlîm bâ bî'i lòo mə tâ nî zî ìbòñ Nwî yîi mə à ghîrə a nî ñghòtə jîi mə i tswe a Macedonia aà. ² Bo kî tswe nî ìkwà'ànè jî ghà'àtə ñyonə a nî ñgî'i yîi mə i kî kuu a nu bo aa, lâ nìdorə kî bàñnə nluu a ntii bo ñghîrə mə bo tigə mfa ti gitə àbo ka mə bo fum fum aà. ³ Mè tse bə ayəfə a nswon mə bo kî si nàñsə mfa nyonə a nîm ayoo yîi bo kî tswe ni yu aà. Bo kî si t'e mfa nî ñkòñə yàà ntsyatə ajañ mə bo tswe ni yu aà. ⁴ Bo kî si bu'u mbo a mbo bî'i mə bo tswe nî àbwarə a ndîntə bə bî Nwî bîi mə bî tswe a Yudea aà. ⁵ A kî burə ntsyatə ajañ mə bî'i kî si t'e wa'atə aà. Lâ bo le ntsyă mbîi mfoo mfa mîbîi mi nú myaa a mbo Mmà'àmbi mbon kîi tigə fa mîbîi mi nú myaa a mbo bî'i, a ajañ mə Nwî à le si lòo aà.

⁶ Bî'i tigə mbu'u nî mbo a mbo Titus mə, àjàñ mə à lèè nte'e nloginə afà'à yu aa, tâ à mənse ifà'a abòñəntii mà yû a titii bù. ⁷ Tsîtsòn tsó mə nî tsya mbîi a nî ìnnù tsim aa, a nî àbîintii, a ajañ mə ni swonə annù Nwî aa, a ni àjàñə mə nî zî annù nîñkonə aa, a nî ñyè'ətə a ñkwetə, bo bî nî àjàñ mə nî konə a yi'i aa, mè tigə nìoo mə tâ nî kî

ntsyambïi a nî àfà'a àkòḡnè ma yû nyoḡe ajàḡe mē ni naḡsē mfa a ḡkwetē bē bi Nwí aà.

⁸ Kaa mē si lòò aa mfâ ñdi'i yî tsù a mbo bù bē, mē bàḡnē ñlòo aa nswōḡ mē mbē nî tsyâ nḡim ajàḡ mē nî yē bē bî mò'ò bi yē'ètē a ḡkwetē aa, ntigē ḡki di'i ajàḡ mē àkòḡnē yuu a naḡsē mbē yî ànnù nḡḡkoḡ aà. ⁹ Nî zî ìbōḡ Mmà'àmbî yi'inē Yesu Kristo, ka mē à le mbē ḡḡàḡafù'ù aa, à le ḡḡhîrē ìbîi nú yi a nî ḡḡàḡafum mbi'i ḡkwitù ḡhuu mē nî tsyâ a nḡim afùmê yi ya mbàḡnē mē ḡḡàḡafù'ù.

¹⁰ Amòòntē ya a nî mē, a bōḡ mē nî maḡsē ànnù ya mē nî kî lòḡinē fii alòò aa tsitsòḡē. Nî le mbē bitsyà bi mbïi, kaa ḡki'i aa tsi'ă a mfâ'a bē, à le ḡki mbē aa a ñlòo a mfâ'â. ¹¹ Nî ḡḡē nî mbïi la mmàḡsē afâ'à wâ. Tâ àjàḡ mē nî yē'ètē ḡkîi ḡkoḡe nî mfâ'à aa, tâ à fē'ē mbòòntē nî àjàḡ yîi mē nî fâ'a màḡsē aà, ñyoḡ aa a nî àyoo yîi mē nî tswe nî yu aà. ¹² Nî bē kî doritē a mfa bōḡ Nwīḡḡōḡ à ka beentē ayoo yîi mē nî fa aa, i yoḡe aa a nḡim ayoo yîi nî tswe nî yu aà, kaa ḡki'i betē mē nî fa aa ayoo yîi mē nî sî yu tswe aà. ¹³ Kaa mē si lòò aa mē akwetē yîi mē nî fa a mbo bē bi dàḡ aa tâ à bē abè'è mē bi bē'èsē ḡhuu ḡhu bē. ¹⁴ Lâ àjàḡ yîi nî tswe nî yu tsitsòḡ a ḡha'atē aa, a bōḡ ḡki ḡku'unē mē tâ nî kwetē bē bïi mē bi sî nî àyaa tswē aà. Tâ a yi mbē a noò yîi nî bōḡ, bo bàḡnē ñtswe nî yu a ḡha'atē aa, bo kî ḡkwetē ḡhuu. Ma mùu ajàḡ a bē mē nî lèntē ḡhuu bu nî bù aa ḡḡigìḡē. ¹⁵ A ajàḡ mē àḡwà'ànē Nwí a swōḡ aa mē,

“Nù yîi mē à le ḡḡhotē mi ḡha'atē aa,

kaa à le ŋwa'à ni mu tswê mî tsyatø.
 Njù yïi mø à ghòtø mi kə'ətø aa,
 kaa a wa'à kî mboŋø.”

Titus bo bì ñgǎŋakòrø ji

¹⁶ Bì'i fa miya a mbo Nwĩ mø à ghèrø mø tâ Titus à ka ndoritø ni a ŋkwetø bù tsi'ĩ ajàn mø bì'i kii ndoritø aà. ¹⁷ Kaa à le ŋki'i bii aa tsi'ĩ ajàn mø bì'ĩ swon mø tâ à fa'a aà, à le si doritø tsi'ĩ annù a a ŋkwetø, àjàŋ mø a zi a mbo bù aa, wa a zĩ aa nĩ ñkòŋø yĩ. ¹⁸ Bì'i too nii, nĩ ñdimø yĩ'inè yïi mø ñghòtø jĩ ghà'àtø nanşø ñkòŋtø ifà'à yĩ ajàn mø a swon ntoo yĩ ñsigìnè aà. ¹⁹ Kaa sè tsi'ĩ ma yú bē, ñghòtø ì kî mē ñtso'ɔ yĩ ntoo yĩ mē tâ bì'ibo gheε akòrø nitøø mà yú a mfà'a ifà'a àkòŋnè ma ghù a ñgha'asø Mmà'ambi tã kii dè'i mø bì'i kǎŋø ŋkwetø. ²⁰ Bì'i tseyèsè nĩ yĩ'i mø bì'i wa'à lè ghìrø tâ bè ka nnurikø a ni mânjĩ yïi mø bì'i fà'à nĩ ñjoo jii mø bè nanşø mfa nĩ àbòŋəntii aà. ²¹ Bì'i lòò aà ñghìrø ànnù yïi mø a tsinø a nsi Mmà'ambi bo bì a nsi mi'i bè.

²² Bì'i too mumaà yĩ'ĩ bo bo. Bì'ĩ ywè'ètø mē yĩ a ŋgaa jĩ ghà'àtø ñyø mø a doritø a ŋkwetø. Tsĩtsòn a ajàn mø à nanşø nniŋ ntii yĩ a nu bù aa, a kù'ùsè nanşø ndoritø a ŋkwetø. ²³ A ñghèε ni Titus, à laa mbø ñú àkòrø ghà mø a fà'à bì'i yu a ŋkwetø bù. Ñghèε ni bìlĩm bì'inè bì mɔ'ɔ bya mø bi ghèè bo bo aa, bo tswe aa ni tsùsè àtú ñghòtø, ñzi ni ñgha'a a mbo Kristo. ²⁴ Nĩ dè'i akòŋnè a mbo bo, ta tâ ñghòtø jyâ tsim tâ ì yø tâ

à laa, tâ bo bii mə bǐ'í kǐ si kwèè mîntì mi'i nlon
 ɲgaà yùù aa tsi'í annù nɲkɔnè.

9

Mfâ àkwetè a mbo bìlîm bǐ'inè bɔɔ bi Kristo

¹ Kaa ɲǐ'í ànnù a mbo mè a mbǔ ɲka
 ɲɲwà'ànè a mbo bù nlonə akwetə yǐi mə bi fa
 a mbo bè bi Nwí a Yudea aa kaa à sǐ bê. ² Nlon
 mə mè zi mə ɲǐ doritə a ɲkwetə. Mè kǐ si kii
 ntərə nlon ɲgaà yùù a mbo bè bi Macedonia,
 ɲswonə ni mə bìlîm bǐ'inè a ala'a Achaia bi kǐ
 taɲtə nlonɲnè aa yǐ lòò. Ajàn yǐi mə ɲǐ naɲsə
 ndoritə a ɲkwetə aa, a kǐ tǐntə waa bǐ ghà'atə.
³ Lá mə too bìlîm bǐ'inè bú aa mə tâ ajàn mə bǐ'í
 kǐ si tərè nlon ɲgaà yùù aa tâ à tsuu bə mə bǐ'í kǐ
 si ghàa aa bə ɲtsù bə. Tsǒ ajàn mə mè kǐ swonə aa
 tâ ni taɲtə ghùu kwetə wá. ⁴ Lá mbə a bə yǐi mə
 bè bya a Macedonia zi bǐ'ibo, ni baɲnə mburə
 ti taɲtə, bon à ka bə adìrətu a mbo bǐ'í i kii bə
 adìrətu yǐ wè a mbo bù. Nlon mə bǐ'í kǐ naɲsə nzi
 mə ni ka kwetə. ⁵ A bə ànnù yǐi mə mè wà'atə
 mə a ku'unə a ntoo bìlîm bǐ'inè bú mè bì tsya
 mbǐi yà aà; ta taɲtə juu njoo jya mə ni kǐ kà'a
 aà. Maa ajàn bon i ka tigə tswe mbon tâ mè zi
 nǐ ɲkònə yùù, kaa ɲkǐ'í a ɲgaansə bə. ⁶ Annù yǐi
 mə swonə aa a ni aa mə, ɲù yǐi a bè miji nlinə aa,
 à ka yǐ kii fù'ù miji mǐ kə'ətə. Nù yǐi a bè ti linə
 aa tâ fu'u mè gha'a. ⁷ Tâ ɲù ɲtsimè à fa nyonə
 ajàn yǐi mə à kà'a a ntii yu aa, ntsuu kǐ nurikə, kə
 tâ tsuu bə mə bi gaa nii gaa. Nlon mə Nwɲngon
 a kònə aa ɲù yǐi mə a fa ni nìdorə aà. ⁸ Nwɲngon

à zî àjànə mə mbə a fâ àfù'ù yî wè a mbo bù mə tâ nì tswe nì n̄joo j̄i i naŋsə ŋgha'a aa a ŋgòŋ bìnòò b̄tsim a mfà'a ŋgòŋ mbuu mifà'à m̄i siginè m̄itsim ghu. ⁹ A ajànə mə àŋwà'ànè Nwî a swonj aa mə,

“A fa ti l̄iŋə a mbo ŋgàŋəf̄umə,

ànnû ȳi a tsinè* ñlwi'ï n̄iŋkonè.”

¹⁰ Yu wa ȳi mə a fa njoo ŋgwè'è a mbo n̄u ȳi mə a bè aa à ka ŋkii mfa n̄i m̄iji m̄ii mə bi j̄i aa, à ka fa a mbo bù ni j̄i wè, i kii gh̄irê n̄i fu'u ni m̄i wè ta ku'usə m̄inta m̄ii ni koonə a n̄i ìnnũ juu j̄i i tsinè aà. ¹¹ A ka kii gh̄irə mə tâ n̄i ka mbə ŋgãŋafù'ù a n̄i a n̄i ìnnũ tsim mə mbə n̄i kâ m̄fa ŋgòŋ bìnòò b̄tsim, ta tâ bè b̄i ghà'àtè ka mfa mbi'ikə a mbo Nwî ñlonj njoo jya mə n̄i fa bo kwerè ni a mbo b̄i'ï aà.

¹² Nlonj mə ìfà'à ma ghû mə n̄i fà'à aa, kaa i si aa tsi'ï bè bi Nwî bya kwetə, i kii ŋghirə bè b̄i ghà'àtè ka naŋsə mfa n̄i m̄bi'ikə a mbo Nwî.

¹³ Nyonə a njimə ajànə mə bi yə n̄i fâ ìbiinû ghu a n̄i ìfà'à ghuu aa, bè b̄i ghà'àtè bi ka ki gha'asə n̄i Nwî, a ajànə mə ni fà'à n̄i n̄toò Kristo ya mə n̄i bii aà, bo bi ajànə mə ni yàtə njoo t̄i l̄iŋə a mbo bo bi a mbo bè b̄i m̄o'ɔ b̄itsim aà. ¹⁴ Tsó mə a bə la aa, n̄i ka tswe a ntii bo, tâ bo ka tigə tsà'àtè Nwî n̄it̄i ñlonj ŋgàà yuù, ñlonjə ìbòŋ Nwî ȳi wè ȳi mə a d̄i'ï a mbo bù aà. ¹⁵ Tâ b̄i'inè fa mbi'ikə a mbo Nwî ñlonjə m̄itəŋnə mi ti swonj m̄ii mə à fa a mbo b̄i'inè.

* **9:9** Kè àbòŋənt̄i ȳi **9:9** Ps. 112.9

10

Paul à làànsê àtu bê nlon ifà'a yi

¹ Mè Paul, wa yïi mē mē sigisē ibiinū gha a nsye a noò yïi mē mē tswe bi'inè aa, lâ m̄baɲnə ntsə'ə a nu bù a noò yïi mē mē s̄i bi'inè tswē aa, mē lògə m̄bɔnə àjàɲ yïi mē Kristo a bɔnə aa, bo bi ìbɔ̀ɲə yi, ² m̄bu'u n̄i m̄bo a bù mē tâ n̄i gh̄irə mē, nòò yïi mē mē zi aa, tâ mē tsuu a nu bù ki tsə'ə tsô àjàɲə mē a laa mē mē ka naɲsə tsə'ə a nu bē bya mē bi swonə ni mē b̄i'i fà'à n̄yonə aa m̄an̄ji bē b̄i fàa mbi aà. ³ Nlon mē ka mē b̄i'i tswe fàa m̄úm m̄bi aa, kaa b̄i'i si ntsò ma'a nyòɲə aa b̄im̄an̄ji bi mbi yù. ⁴ Kaa m̄ikòɲ mi ntsò mi'i kaa mi s̄i aa mi mbi mù bē. Mi baɲnə ntswe ni m̄idà'à mi Nw̄i a tâ ñgi'i n̄i ìd̄igè j̄i t̄i. ⁵ B̄i'i ta ñgi'i a n̄i ìm̄òntə asw̄unə bē bo bi ñjòò ts̄im j̄i bē bi ñjēe nu bi lògè ñkinə n̄i ìd̄igè ghu mē tâ bē wa'à Nw̄i zi aa, ñkw̄erə n̄i ìm̄òntə ts̄im, ñgh̄irə i t̄igè ñyu'unə n̄i Kristo. ⁶ Nòò yïi mē n̄i d̄i'i mē n̄i ìnt̄i ghuu ts̄im mē n̄i ka ki nyu'unə aa, bēə boɲ b̄i'i ka k̄i tan̄tə a niɲ njo a nu bē b̄its̄im b̄i'i mē bi t̄i atu aà.

⁷ Naɲsə lèntə nyê n̄i, m̄bē ñu n̄ibù ghùu à zi mē yu tswe aa bo Kristo, a ku'ùsə m̄bu naɲsə n̄lèntə ìb̄i n̄u ȳi, boɲ à ka yə mē wa b̄i'i ki ntswe aa a m̄bo Kristo tsò yu. ⁸ Kaa mē ka wa'a atu d̄irè mē m̄bə a t̄ɛ'ɛ m̄bə mē mē b̄ɔɔ ñkw̄ɛɛ nt̄i gha nlon ada'a ya yïi mē Nw̄iɲgòɲ a fa a m̄bo b̄i'i, a bē àdà'a ñko'o bù ghu kaa ki'i ada'a nzwitə bù bē aà. ⁹ Tā à tsuu bē mē mē lòò aà m̄bòsə bù n̄i ñɲgwà'ànə aa jù. ¹⁰ Nlon mē bē b̄i m̄'ɔ bi swonə ni mē, “Ñɲwà'ànə Paul, i t̄i ñki ntsə'ə,

lâ nòò yïi mæ à tswe bi'inè aa, yumbonjè à bòrø, màghàá mi bə ayoo dənè dənè.” ¹¹ A bonj mæ tá bə ma bya zi mæ innù jïi mæ bí'i swonj a mùm ànjwà'ànè a noò yïi mæ bí'í sî bi'inè tswé aa, àa jïi bí'i ghìrè a noò yïi bí'inè tswe aà.

¹² Lá kaa mbə bí'í tɛ'è wa'à lògè ìbiinú yi'i a ninjə a titii kě a ŋka mfiɣinə aa bí'i bí bə bí mo'ɔ bya bíi bi beentə ní waa bombonjè aà. Bo ní aa tsi'í ìjɛntə bə nlonj mæ bo ghìrə figè wàà tsi'í bə òtigə mfiɣinə ní ìbii nú waa bo ní bo. ¹³ A ŋghɛɛ a nu bí'í, kaa mbə bí'í kí'ì kà ntərə ŋghɛɛ òtsya òdènè yí mò'ò. Kìntərè yí'í à ka təə aa a ní ifà'à yïi mæ Nwí à fa a mbo bí'í aà. Ifà'à yi'i ma ghú ì kí òzi nywe'e a titii bù. ¹⁴ Ajànə mæ bí'í lɛ nzí ní òtoò Kristo ya nzí ònywe'e ní yu a mbo bù aa, bí'í lɛ mburə aa tsi'í a mùm àdìgə afà'à yïi mæ Nwí à lɛ mfa a mbo bí'í aà. ¹⁵ Kaa bí'í sî ntii yi'i kwɛɛ ntsyà òkúu ní ifà'à bə bí mo'ò. Ayè'ətə yi'i a bə mæ tá àbiiintii yuu tá à kwe, tá afà'à yi'i a titii bù tá ì ka ŋgha'atə ŋghɛɛ, ¹⁶ bonj, ma mùu ajàn, bí'í ka tìgə swonjə ní òtoò yí òsìgìnè ya a ní òtoò jì dənè, kaa ŋkí'ì ka ŋnɛɛ nú yí'í nlonj ifà'à yïi bí fà'à mē aa bə a abwen adìgə badənè. ¹⁷ “Mbə òu à tɛ'ɛ tì nɛɛ nú yí a ká ònɛɛ aa nlonjə bə Mmà'àmbí,” a ajàn mæ ànjwà'ànè Nwí a swonj aà. ¹⁸ Nlonj mæ kaa sî òu wa yïi mæ a beentə ìbii nú yi yumbonj aa bə mæ bə bíi níi, bí bənjnè bíi aa bə òu wa yïi mæ Mmà'àmbi a beentə aà.

11

Paul bo bí ògǎntoo Kristo jì mbwe'esè

1 Mè lòò mē tā nì tswâ n̄tìi ghūu nlon ɲgaa yà a ajàn mē mē ka tigə bə tsó atirè i tigə bɔɔ ghàa ij̄ɲtə innù. Tā nì ntswa m̄ntìi muu! 2 Mē yè'ətè ghūu n̄i àghè'ènè tsi'ĩ ajàn mē Nw̄ɲgòn a yè'ətè aa. Mè le mbii mē mē ka fa ghūu a mbô ndoo tā à yɔ'ɔ, a bə Kristo. A bē àyè'ətē ya mē mē yĩ fa ghūu a mbo ɲumbâɲnè yĩ mɔ'ɔtə a ɲwi ɲyɔ'ɔ tsó m̄ɲgòò m̄ɲgyè yĩ mē à làa, mburitə a ɲumbâɲnè zĩ. 3 Lā mē bɔ'ɔ nì mē mbē bi yĩ m̄bwe'esə ghūu tsi'ĩ tsó ajàn mē no ya ì le n̄lwee, m̄bwe'esə Eva aa, n̄ta ɲgi'i a nì ìmòòntə juu, ɲghirə nì m̄à'ətə Kristo, ajàn mē nì f̄a ìb̄in̄n̄ ghūu ghu mbo ɲkòɲè nii, m̄fa'a ghu mbo nì n̄tìi ghūu tsimè aà. 4 Mē swon laa aa nlon mē ɲù àdàn a bə zi i tigə swonə n̄i ànnù nlon Yesu yĩ dàn kaa a wa'à wa mē b̄i'ĩ le nswon aa bə, kè m̄bə nì ki ntigə ɲkwɛrə azwĩ yi dàn a tuu ya mē nì le mfòò ɲkwɛrə aa bə, kè ɲki ntigə nswonə nì mē tā nì kwɛrə ntoo yĩ dàn, a tuu ya mē nì le ɲkwɛrə aa bə, bon nì ka burə w̄ɔ yon ghū.

5 Mè wà'ətə mē kaa mē s̄i kə'ətə a nì m̄an̄ji yĩ tsù n̄tsya bē ma bú mē nì twonə nì ɲḡɲtoò Kristo ji wè aà. 6 Mè tè'ɛ tsuu bē n̄ɲs̄ə ɲghàa i zi, bəə bon kaa a s̄i m̄itsyē ma kə'ətə. B̄i'ĩ ghirè mē innù tsim a ɲghirə mē tā ìnnù ma j̄u tsim ì laa a atu bù.

7 Mè le ɲwò aà ànnù a sigisə ìb̄ii n̄u gha a nsye a mb̄ɲnə ɲɲentə bù, nlon mē mē le nswon ntoo yĩ n̄siginè Nw̄i ya a mbo bù tighə nì tu aa ɛ? 8 Mè le si kwɛrə ɲjoo aa a mbo ɲghòtə ji mɔ'ɔ i twú n̄i ìf̄à'à yĩ mē le si f̄à'à a tit̄ii bù aà. Mè kwɛrè n̄i ɲjoo j̄ii i le mbē jyaa aa a ɲkwɛtə bù ghū! 9 Lā

nòò wa mē mē lē ntswe bi'inè aa, mē yi ti bonḡ ayoo aa kaa mē ki'i ḡgi'i a mbo ḡù nìbù ḡhùù fâ. Nlonḡ mē njoò jya i lē si lò aa a mbo bìlìm ba a ala'a Macedonia. A bê ànnù yīi mē mē lē si tuu ni a mfâ ḡgi'i a mbo bù, ḡki mburē ki tuu ni a mfâ ḡgi'i a mbo bù a ni mânjī yī tsù. ¹⁰ Tsi'ī tsǒ mē annù nìkonḡ Kristo ya a tswe a nu mē aa, kaa mbē bi wa'à tswe ti zi annù ma yū mē mē tērē ḡswonḡ aa fàa mbu'u Achaia. ¹¹ Mē swonḡ laà aa nlonḡ mē kaa mē sī ḡhuu ḡkòḡè aa ε? Nwīḡḡòḡ à zi mē mē nāḡsə ḡkòḡè ḡhuu!

¹² Annù yīi mē mē ḡhìrē aa, mē ka ḡhèè nī m̀bīi i ki ḡhìrē, tǎ ḡhìrē tǎ à laa mē kaa àfà'à yī'i bì bē ma bya mē bi swonḡ ni mē bì'ibo fà'a aa a ḡḡigìḡ aa kaa a sī ku'unè tsi'ī tsǒ ajànḡ mē bo tērē ḡswonḡ aa. ¹³ Nlonḡ mē m̀buu bê ma bya à laa mbē ḡḡǎḡntoo mbwe'esè, m̀bē ḡḡàḡfà'a mbwe'esè, mē bi bagilē ni mē bo ni ḡḡǎḡntoo Kristo. ¹⁴ Kaa ma ya à si annù yī fii bê, ḡlonḡ mē tsi'ī Satan yumbḡḡ a bagilē ni mē yu ni angel ḡkà'à. ¹⁵ Maa ajànḡ kaa a wa'ǎ annù yī fii a m̀bō ḡḡǎḡfà'à ji a ḡki mbagilē mē bo nī ḡḡàḡfà'a Nwī yī tsīnê aa. Bo ka yi kwērē mitunè mī fà'à myaa tǎ mī ku'unè a nu bo, a nī ìbi waa.

ḡḡi'i yīi mē Paul à lē nyē tsi'ī tsǒ ḡḡàḡntoo Kristo aa

¹⁶ Mē ku'usē ḡkwatē nswonḡ mē tǎ ḡù tsù à tsuu ḡha lǒ lòḡè tsi'ī tsǒ àtìrē. Lâ m̀bē nī lòḡè ḡha tsǒ àtìrē, nī bìi ḡha maa ajànḡ, tǎ mē tswe nī ànnù yīi mē mbē mē boò ḡka ntērē ḡhu. ¹⁷ (Ma yū ànnù mē mē swonḡ tsītsòḡè aa kaa à sī annù

yii mə mbə Mmà'àmbi a beentə mə mə swonj bê. Nlonj mə a ni ànnũ ñkwεentiĩ mà yú, mə ghàà aa tsǒ àtìrè. ¹⁸ Ajànj mə bè bĩ ghà'àtə bi tswe ghu mə bi tərè tsǒ bè bĩ fàa mbi aa, mbə mə kî ñka ntərə yàa ñgaa.) ¹⁹ Bù bii mə nì ni ñgànmitsyè aa, ni doritə a ntswa m̀ntiĩ mùu nlonj itìrè. ²⁰ Ni tswa m̀ntiĩ muu nlonj bê bii mə bi ghìrè ghuu nĩ ìbù'ù, ñji nĩ ghuu, kə m̀bentə ni bì màtaa mə nì kwo ghu, ntsa'a nĩ ghuu, ñkii nzwi nĩ àbo a itu bù. ²¹ A nànşə mbə ndìrətu a mbo mə a mbii mə bĩ'ĩ bōrikə si'i a ñghìrə ma juù ìnnù.

Lá mbə ñù tsù a τ'ε ñka ñkwεε ntiĩ yi (mə ghàà aa tsǒ àtìrè) bonj mbə mə tse kii kwèè ì ghâ. ²² Bo ni bàYuda aa ε? Bonj wa mə ki mbə yĩ mò'ò. Bo ni bàIsrael aa ε? Mè ki mbə yĩ mò'ò. Bo laà mbə aà bã ñgwè'è Abraham aa ε? Mè ki mbə yĩ mò'ò. ²³ Bo swonjə aa mə bo nĩ ñgǎñəfà'à Kristo aa ε? Bonj mə nĩ ñgànəfà'à ntsya waa (mə ghàà aa tsǒ abàrə). Ifà'à yii mə mə fà'à mē, i gha'a ntsya ì waa. Ndùu ñgaa yii mə mə kuù a atsanj i gha'à. Ndùu ñgaa yii mə bi ghɔɔ gha ghu mə tigè a ntsũ nìwo, kaa mbə mə wa'à sənə. ²⁴ BaYuda bi ghòò mē gha ñgàà ji ntaà ni itĩ jya miğhum mi nikwa mə bi tigè mma'atə tsi'ĩ yĩ fùùrè aà. ²⁵ Bi ghòò mē gha ñgàà ji tarə nì àkaantə atii, ntwumtə gha nì ñgò'ò ñgaa yĩ fùùrè, àbanə ñki a sà'ànè mē ni mə ghu mum a ñki ñgaa ji tarə. A nītugə nì àsĩ'ìnè, ñkì i tĩ nĩ gha ñghèè ntiĩ mbii. ²⁶ A ni ikòrè nitəə jì ghà'àtə mə lε ntigə tsi'ĩ a ñkonjə a ñki. Ntigə tsi'ĩ a ntsu nìwo a mbô bàgámighee. Ntswe a ntsũ nìwo a mbo baà bè. Ntswe a ntsũ nìwo a mbo bìtizi Nwĩ. Ntswe

a ntsũ nìwo a njò'ò àla'a, òtswe a ntsũ nìwo a nta'a miwèè miwèè. Ntswe a ntsũ nìwo a ñki miyaa, ñki ntswe a ntsũ nìwo a mbo bìlìm ba bĩ mbwe'esè. ²⁷ A bə tsi'ĩ ìfà'à bo bì ñgi'ĩ; a nĩ ñgàà jĩ ghà'àtè mè lɛ tsi'ĩ tì bwii, ñjĩ mǐjĩ bo ñjĩ ñkĩ i yañè naà. A ni ñgàà jĩ ghà'àtè kaa mè wa'à ni mǐjĩ mĩ ghà'àtè tswé; kaa ñki'ĩ nĩ àdìgè yĩ lɛ tswé, kaa wa'à nĩ àtsè'è ki ntswe, mǐfə'ə i kò naa. ²⁸ A ñkù'ùsə innù jĩ mɔ'ɔ, abè'e yĩ a sigə ni a nu mè a njwĩ tsim a njim nìwa'à ñlon ñghotə jũ tsim. ²⁹ Nù yĩ mə mè yu'u mə à bərə kaa nú yà i wa'à kĩ mərə aa à ni ghuu aa ɛ? Nù yĩ mə bi ki ñghìrè a wò kaa mè wa'à nĩ àjəñnè luu aa, à nĩ wò aa ɛ?

³⁰ Mè bə ki kwèè ntii gha, bon mə kwèè aa a nĩ ñjoo jya mə i dǐ'ĩ ni mə mè bərə aa. ³¹ Nwĩngòn mə à ni Ta bì Mmà'àmbi yĩ'ìnə Yesu yĩ mə mərəonə tì mè i tswé nĩ ñkũm yi aa, à zi mə kaa mè si innù tswɛɛ. ³² Nòò wa mə mè lɛ ntswe a Damascus aa, Gúmnaà njò'ò àla'a wa, nyonə nĩ ntsũ Mfò Aretas, a too bìsogyè mə tâ bì bɛ mǐntsù mĩnkya, mbañnə ghá. ³³ Bì tigè ñniñ gha a múm ñkyè ntsyasə a nĩ àbù'u awugə nda nsigisə, mè tigè ñkhə ghu mbô.

12

Annù ñlon njèè tə tə bo bì innù jii mə Nwĩ à lɛ ndǐ'ĩ a mbo Paul àà

¹ Ka mə kaa à sǐ annù yĩ sigìnə a ñka ntərə bə aa, mè ka ghèè nĩ mǐbĩ ki tərè. Tsitsòn mə ka ki swon innù ñlon njèè tə tə bo bì innù jĩ wè jĩ wè jii mə Mmà'àmbi Yesu Kristo à lɛ mfi'isə

ndi'i a mbo mè aà. ² Mè zi mu Kristo yî mò'ɔ mē Nwĩ à le lògè ñkɔ'ɔ ñghɛɛ ni ghu a aburə yii a kɔ'ɔ ntsirə aa, wa adigə yii mē Nwĩ a tswe ghu aa, à bē mē tsi'ĩ tsɔ̃ ìlòò ñighûm ñtsò ji ñikwà. Mə swonə nlon aà ghâ. Lâ kaa mē sî nanşə ñzi mē à le nnanşə ñkɔ'ɔ ñghɛɛ a aburə. Kè à le mbaà mbə bə ñjèè təə təə ò, bəə bon a zi tsi'ĩ Nwĩngɔ̃nɔ̃. ³ Mə kwatè ñswonə ni mē mè zi ñû yî mò'ɔ yii mē bi le nlògè ñkɔ'ɔ ñghɛɛ ni ghua paradiso, ñku'usə nswonə ni mē kè à le mbaà ñnanşə ñkɔ'ɔ a mûm ìbînú yî, kè à le mbə aa ñjèè təə təə bon a zi tsi'ĩ Nwĩ. ⁴ A le ñkɔ'ɔ ñghɛɛ aa nyu'u innù jii mē kaa ñù mîsɔ̃n à wa'à swonə, jii mē kaa mbə bi wa'à kî mbii mē mbə bi swonə a mbo ñù. ⁵ Mè ka ki tərə lonə aa ñgaa ñù ma ghû, kaa mē aa wa'à kà ñtərə nlon ńgaa yà. Tsɔ̃ mē a bə laà, mē ka ki tərə aa lonə bē ñnnù jya jii mē i dî'i mē mē bə aa àbòrikə ayoo aà. ⁶ Mè bə tɛ'ɛ ki lòò mē mē ki tərə, bəə bon kaa mē ka wa'ă atirə bē, ñlon mē mē ka ki swonə aa tsi'ĩ ànnù ññkonə aà. Lâ kaa mē ka wa'à kà ñtərə nlon innù jû mē mē yə aà. Kaa mē sî kònə mē tâ ñù tsù à tigə nyə gha tsɔ̃ ñù yî ñwè ñlon aa bē ñnnù jii mē mē yə a ñî ñjèè təə təə aa ñtsyatə ñnnù jii à yə mē ghîrə bo bì jii à yù'u mē swonə aà.

⁷ A ñghîrə mē tâ mē tsuu si'i ki tərə ñlon ñnnù jî wè jî we jya mē bi le mfi'isə ndi'i a mbo mè aa bi le nsɔ̃ njɔ̃n yî mò'ɔ a nnyă nu mē, i tigə mbə tsɔ̃ ñgànàfà'a Satan mfa ñî ñgi'i a mbo mē, ñkwetə a ñghîrə mē tâ mē tsee si'i ki tərə. ⁸ Mè le ntsà'atè Nwĩ ñgaa ji tarə, ñlɔɔ a mbô Mmà'àmbi mē tâ

à tso'ɔ nɔŋ ya a nu mè lo'osə. ⁹ A kwi'i mə, “Ibòŋê gha yïi mə ò tswe ni ghu aa, àa àyoo yïi mə a ku'unə a mbo wò aà. Nloŋ mə bi naŋsə nyə midà'à ma mìtsim a nu wò aa a noò yïi mə ò bòrə aà.” Ma mùu ajàŋ mə ka kù'ùsə bŭ ki naŋsə tərè a noò yïi mə mə bòrə aa, nloŋ mə à ni nòò yïi mə midà'à mi Kristo mi kusə ghá aà. ¹⁰ Ma mùu ajàŋ mə doritə a nyê ñgi'i nloŋ ñkwitu Kristo. Mè aa ki tigə doritə a ñkwərə innù jïi mə di'i mə mè bòrə aa, kè mbəgàtè yïi mə bi bəgàtè nî gha ghu aa, kè ñgi'i jïi i kuu a nu mè aa, kè bə innù jïi mə bi tso'ɔ akòrê ya ghu ñkii mfiərə nî gha ghu aa, kè innù jïi mə i tsyà nî gha laà. Nloŋ mə a yi mbə a noò yïi mə mè bòrə aa, mə bāŋnè ñti.

Ajàŋ mə Paul à le si wa'a innù nloŋə baKorinto aà

¹¹ Mè tigè mə ñghaa tsó ajàŋtè nloŋ mə a ghá aà á gáansə bù mə mè ghirə ma mùu ajàŋ aà. Aa bù bii mə boŋ ni tswe nî mbāŋnə mbeentə gha aà. Nloŋ mə mè laa tɛ'ɛ bə ayoo adàŋè àdàŋè boŋ kaa ñgāŋtoo Kristo jï wè juu jya kaa i sɪ kɔ'ɔnè ñtsyatə gha a ni mājji yï tsù.

¹² Innù jï yeyerə bo bi ñnùtsyāmbə bo bi ñnù jï wè jïi mə Nwí à le le nlògè noò ñghirə mè ghirè a titii bù aa, i di'i ni mə mè ni ñgāŋntoò Kristo yï ànnù nīŋkoŋè. ¹³ Annù yïi mə le ñghirè a nu bù a bi'i ntsyatè ajàŋ mə mè le ñghirè a nú ñdānwí jï mɔ'ɔ aa à bə aà àkè le? A bə aà àjàŋə mə kaa mè le ñwa'à kà ñdi'i ghuu mə tá ni ka mfa ñkabə ñkwetə nî gha ghu aa ɛ? Mbə a bə aa ma yú ànnù, ni li'ìnè ìbî ghá.

14 Yê nî à nî ñgàà yïi ì ywe'e ji tarə aa tsîtsòŋ mə mə tànŋtə ibiñnú gha a nzi a mbèè bù. Kaa mə ka zï aa kaa wa'à ghuu ka ndi'i nî ànnú tsu nlon mə mə lòò aà àkòŋnê yuu bo bì àjàŋə mə mbə bï'inè kâ mfa'a abo mɔ'ɔ aà, kaa mə si aà ñkabè yùù lɔɔ. A laa mə a tswe nì ñka nləə bità bo bì ma, nləə nî ñkabə a mbo bɔɔ byaa, kaa à si bəŋnə ñtswe nî ñka nləə bɔɔ byâ. 15 Mə ka bəŋnə ki doritə a mfâ ñkabè yă ntsim a mbo bù, i fa fa ibii nú gha, a ñkwetə bù. Nì ka wa'ă gha ki ñka ñkɔŋə mə mbə mə naŋsə ñkɔŋə ghuu ma mùu ajàŋ aa ε?

16 Maa ajàŋ nì ka bii mə kaa mə le ñwa'à ghuu nî àbè'è yï tsu be'esə a ñka ñkwèrê ñkabə a mbo bù, lá bù bì mɔ'ɔ bì swonə ni mə mə le si jitə nî ñkòbè, ñkii mbwe'esə nî ghuu nî àbəŋnənnù.

17 Èh eh! Mə le mbaa njitə ñkòbè a nu bù, ntsya a njim bə bya mə mə le si too a nu bù aa ε? 18 Mə le mbu'u aà mbo a mbo Titus ntoo yï bo mu Kristo yï mɔ'ɔ wa a nu bù. Ma la a bə mə Titus à le nzi aa njitə ñkòbè a nu bù aa ε? Tìgə bï'iyu tswe aa tsi'i nî ñti mɔ'ɔ? A le si wa'à kii ñyonə aa tsi'i nì ìbù'ù mikòrê ja aa ε?

19 Nòò tsù nì laà ñtigə ñwa'atə ni mə mə lòò aà ñkwèrê àtù yi'i a mbo bù. Ngàŋə ghâ! Nwï à nî àyəfə yi'i, mə mə swonə aa tsi'i ànnù nîŋkonè tsi'i tsó ngàŋàfà'a Kristo nlon mə ìnnù tsim jii mə ghìrè aa mbă ika'â jyâ, mə ghìrè aa a ñkwetə bù ghu tâ nì ka ñkwe.

20 Mə bɔ'ɔ ni mə nòò yïi mə mə ka zï aa, kaa mə ka wa'à yê ghuu tâ nì bə aa tsi'i tsó bə bii mə bon nì nì bu aa, tâ nì ki nyə gha tâ mə wa'à

nî ànnù yî mɔ'ɔ bî'i bì Kristo yîi a tswe ntîi aa, i tigə tswe ni mîdà'à mi Nwî.

⁵ Nî ləŋtə mibîi mi nû muu, nyə mə nî tswá àbîintîi yuu ε. Nî kwa'anə ibiinû ghuu. Nî sî yə mə Kristo Yesu à tswe a nu bù aa ε? Mə mbə nî tsuu akwà'ànə ya wò. ⁶ Mə wà'àtə mə nî ka yə mə kaa bî'i bimbɔŋ kaa bî'i sî ki ŋwo. ⁷ Bî'i bu'u mbo a mbo Nwî mə tâ nî tsuu innù jî bi ki ghîrè. Kaa a wa'à bə aa bə mə bî'i lòɔ ndî'i mə tâ à bə tsi'i tsó bî'i tsyá àkwà'ànə yá. A baŋnə mbə aa mə bî'i lòɔ mə tâ nî ka ŋghîrə annù yîi a ku'unə, ka mə mbə a finè tsi'i tsó bî'i wo aà. ⁸ Nlɔŋ mə kaa mbə bî'i wa'a annù tsu ghîrè yîi kaa a sî nî ànnù nîŋkoŋ bòontə. Bî'i ghîrə innù tsîm aa tsi'i nî ànnù nîŋkoŋə. ⁹ Nlɔŋ mə bî'i doritə a noò yîi mə bî'i bɔrə nî bāŋnə ntîi aà. Annù yîi mə bî'i lòɔ a mbo Nwî aa à ni mə tâ nî ka ŋkwi ŋkwensə ŋghɛɛ nî mbîi. ¹⁰ Mə ŋwà'ànə lalà mə mè tswe a adigə dāŋə aa mə mbə mè yî nzi, mè tsuu ki tsə'ə ni àdà'à yîi mə Mmà'àmbi à fa a mbo mè aa, a bə àdà'à mə mè ka ŋko'o ghuu ghu tâ nî kwe, kaa ŋki'ì aa mîdà'à mi nsigisə bù a nsyɛ bə.

¹¹ A nlwî'isə bilîm bâ, filô fuu. Kwensə nî bîmānjî buu, yu'ù nî ànnù yîi mə mə swonə aà. Nî ka mbiinə bu ni bù. Ŋka ntswe nî m̀bɔɔnə, bɔŋ Nwîŋgòŋ yîi mə à ni Nwî àkòŋnə ŋki mbə yî mbɔɔnə aa, à ka tswe bu bo. ¹² Tâ nî tsa'atə ghuu bu ni bù n̄nɔŋ mighègə muu nî àlāa ntîi. ¹³ Bè bi Nwî bitsîm bi tsà'àtə ghuu. ¹⁴ Tâ ibɔŋ Mmà'àmbî Yesu Kristo nî àkòŋnə Nwîŋgòŋ, nî Azwî Nwî yîi mə a boonse yî'inə aa, tâ ì tswe a mbo bù bitsîmè.

XXXV

Bafut
Bafut: N̄toò Kristo yî N̄sigìnè: mìkàà yî mfiì New
Testament

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bafut

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2022-10-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 27 Oct 2022

5d039b4a-c9a1-50b1-8a61-176cf48aa271